

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gersdorf

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku R. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 marca 2014 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 6 listopada 2013 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 listopada 2013 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę R. C. o wznowienie postępowania w sprawie ... 1838/10 o wysokość emerytury zakończonej wyrokiem tego Sądu z dnia 21 kwietnia 2011 r.

W skardze o wznowienie postępowania skarżący powoływał się na podstawy wymienione w art. 403 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.c., wskazując na zatrzymanie przez Sąd Apelacyjny załączników do skargi kasacyjnej, dowód przerobienia sygnatury akt ... 3235/08 i późniejsze wykrycie okoliczności niewysłania załączników do Sądu Najwyższego.

Sąd Apelacyjny uznał, że przedmiotowa skarga o wznowienie postępowania

nie opiera się na ustawowej podstawie wznowienia i dlatego podlega odrzuceniu. Nie można jako takiej podstawy zakwalifikować późniejszego wykrycia okoliczności niewysłania załączników do skargi kasacyjnej przez Sąd Apelacyjny. Choć bowiem istotnie Sąd Najwyższy po wydaniu postanowienia z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie II UK 244/11 o odrzuceniu wniesionej osobiście przez ubezpieczonego skargi kasacyjnej zwrócił się do Sądu Apelacyjnego o nadesłanie załączników do tej skargi, to pozostawało to bez wpływu na prawomocnie zakończone postępowanie w sprawie ... 1838/10. Nie dotyczyło to bowiem okoliczności faktycznych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy. Nie były to nowe fakty, które istniały w toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym, ale nie zostały w nim powołane, ponieważ zaistniały dopiero po prawomocnym zakończeniu postępowania. Natomiast podstawę wznowienia z art. 401 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd odwoławczy uznał za niezrozumiałą, albowiem nie jest jasne, co miałyby oznaczać twierdzenia, że sygnatura ... 3235/08 jest fałszywa, skoro Sąd Apelacyjny w dniu 27 listopada 2009 r. oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w B. zapadłego w tej sprawie 12 lutego 2009 r., oddalającego jego odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 10 grudnia 2008 r. Ponadto Sąd Apelacyjny uznał, że skarżący nie wykazał, ażeby skarga o wznowienie postępowania została wniesiona w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym dowiedział się o podstawie wznowienia (art. 407 § 1 k.p.c.).

Ubezpieczony zaskarżył powyższe postanowienie zażaleniem w całości i wniósł o jego uchylenie, zarzucając naruszenie art. 403 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.c., bo „podstawa prawna podana przez wnioskodawcę jest prawidłowa, ponieważ niewysłanie załączników do skargi kasacyjnej przez Sąd Apelacyjny należy zakwalifikować jako późniejsze wykrycie okoliczności faktycznych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, o których pisze wnioskodawca w piśmie „Do protokołu” będącego podstawą do wszczęcia postępowania o wznowienie postępowania wraz z załącznikami”, a ponadto „wskazując na § 1 pkt 1 art. 403 k.p.c. należy przyjąć, że w sprawie ... 3235/08 nie została zachowana pierwotna numeracja kart i dokumentów tam się znajdujących”. Według skarżącego, termin do wniesienia skargi został zachowany, ponieważ „sporządzając pismo zatytułowane „Do protokołu” z dnia 2 lipca 2013 r., a przekazane do Sądu Apelacyjnego w dniu

12 sierpnia 2013 r. skarżący wniósł między innymi o wznowienie postępowania w sprawie ... 1361/10, twierdząc że wyrok ten został oparty na nieznanach bliżej dokumentach znajdujących się w aktach ... 3235/08, na które powołuje się Sąd I instancji”, a poza tym „wnioskodawca przeglądając akta ... 1361/10 w dniu 6 grudnia 2012 r. otrzymał kserokopię pisma z Sądu Najwyższego dotyczącą nadesłania załączników skargi kasacyjnej od Sądu Apelacyjnego”. Następnie zaś „wnioskodawca zawiadomił Prokuraturę Rejonową w B. o popełnieniu przestępstwa dotyczącego przerobienia sygnatury akt ... 3235/08, a prowadzonego przez Prokuraturę pod sygnaturą ... 1744/12”, zaś „druga sprawa z doniesienia wnioskodawcy do Prokuratury Rejonowej w G. o sygnaturze ... 1908/13 a dotycząca ukrycia w okresie od 28 lipca 2011 r. do 12 lipca 2013 r. w Sądzie Apelacyjnym załączników do skargi kasacyjnej i przerobienia akt” „znajduje się w Sądzie Rejonowym w G. celem rozpoznania zażalenia na postanowienie Prokuratury o odmowie wszczęcia postępowania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

Przepis art. 410 § 1 k.p.c. w aktualnym brzmieniu stanowi, że sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanego terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie, a postanowienie w tym przedmiocie może być wydane na posiedzeniu niejawnym. Przytoczone uregulowanie wykracza poza ramy postępowania wstępnego ze skargi o wznowienie postępowania. Zastosowanie tego przepisu oznacza, że przedmiotem badania sądu jest zachowanie terminu oraz oparcie skargi na jednej z ustawowych podstaw wznowienia, a w konsekwencji także dopuszczalności skargi z mocy ustawy i legitymacji do jej wniesienia. Stwierdzenie, na posiedzeniu niejawnym dopuszczalności wznowienia nie ogranicza się do badania, czy wskazane przez skarżących okoliczności dają się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, lecz obejmuje badanie i ustalenie, czy podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje. Nastąpiła bowiem - wskutek uchylecia art. 411 k.p.c. - eliminacja dwustopniowego postępowania. Skarga o wznowienie postępowania podlega - w myśl art. 410 § 1

k.p.c. - odrzuceniu jeżeli - w okolicznościach konkretnej sprawy - podawana podstawa nie zostanie przez Sąd stwierdzona (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2007 r., III CSK 56/07, LEX nr 334985, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/05, OSNP 2007 nr 3 – 4, poz. 42, czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2005 r., IV CO 6/05, LEX nr 155376).

Trafnie zatem Sąd Apelacyjny uznał za konieczne zbadanie, czy sformułowane przez skarżącego podstawy wznowienia w rzeczywistości występują i prawidłowo stwierdził ich brak.

Ponieważ jako podstawę wznowienia postępowania wskazano w skardze nowe okoliczności faktyczne, możliwość wznowienia postępowania uwarunkowana była tym, czy okoliczności te mieszczą się w kategoriach, o których mowa w art. 403 § 2 k.p.c. Przepis ten stanowi, że można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Sformułowanie tego przepisu wskazuje na to, że podstawą wznowienia mogą być takie okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, które istniały przed wydaniem prawomocnego wyroku, lecz były stronie nieznanymi, lub strona nie miała do nich dostępu. Mowa jest tu bowiem o późniejszym wykryciu, a nie o późniejszym zaistnieniu nowych okoliczności lub wystawieniu nowych dokumentów czy też powstaniu innych nowych dowodów. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów z dnia 21 lutego 1969 r., III PZP 63/68 (OSNC 1969 nr 12, poz. 208), stwierdzając, że środek dowodowy, który powstał po uprawomocnieniu się wyroku nie stanowi podstawy wznowienia przewidzianej w art. 403 § 2 k.p.c.

Z art. 403 § 2 k.p.c. wynika ponadto, że można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy. Logiczna wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, iż chodzi w nim o takie okoliczności faktyczne względnie dowody, które dotyczą podstawy odwołania, w szczególności jego podstawy faktycznej.

Biorąc pod uwagę, że podstawą wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c. miałyby być, według skarżącego, wykrycie okoliczności faktycznej niewysłania załączników do skargi kasacyjnej, zgodzić się należy z Sądem Apelacyjnym, że jest to okoliczność powstała po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie objętej skargą, a zatem nie może stanowić podstawy wznowienia w tej sprawie w myśl przywołanego wyżej przepisu. Niezależnie od tego, uwzględniając treść załączników do skargi kasacyjnej, nie można stwierdzić, że mogłyby one mieć jakikolwiek wpływ na rozstrzygnięcie sprawy ... 1838/10 w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c., a zatem i z tej przyczyny okoliczność niedołączenia załączników do skargi kasacyjnej nie stanowi ustawowej podstawy wznowienia, jak trafnie przyjął Sąd odwoławczy.

W całości zgodzić się trzeba też z Sądem Apelacyjnym, że twierdzenie ubezpieczonego o tym, iż „sygnatura ... 3235/08 jest fałszywa” jest niezrozumiałe, wobec czego nie stanowi ustawowej podstawy wznowienia, czego nie zmienia sprecyzowanie tej podstawy wznowienia w zażaleniu o wyjaśnienie, że „w sprawie ... 3235/08 nie została zachowana pierwotna numeracja kart i dokumentów tam się znajdujących”, albowiem nie oznacza to (niezależnie od tego, czy tak faktycznie było), że wyrok w sprawie objętej skargą został oparty na dokumencie podrobionym lub przerobionym w rozumieniu art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c.

Biorąc pod uwagę brak ustawowych podstaw do wznowienia postępowania w sprawie ... 1838/10, za bezprzedmiotowe należy uznać rozważania i zarzuty odnoszące się do zachowania terminu do wniesienia skargi. Z art. 407 § 1 k.p.c. wynika bowiem, że termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a jak wyżej wskazano, takie podstawy w niniejszej sprawie w ogóle nie zaistniały.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy, z mocy art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c., postanowił jak w sentencji.